

Devés el futur

Mentre a Madrid continua lentament al discussió de l'Estatut en mig d'una hostilitat general i d'una intemperància implacable, mentre s'alien germanívolament en l'acte els monàrquics despitats i els republicans anacrònics, mentre impunement es perpetra una agressió feixista i baixa de sostre contra la persona de Ventura Gassol pel sol fet d'ésser català, mentre la premsa espanyola de tots els reconcs peninsulars ens vomita fàstigs i desdenys amb un rapapieig inconsolable, els catalans conservem una serenitat impressionant i una actitud objectiva i una contenció exemplar. Catalunya esguarda l'avenir amb confiança i es sent mestressa dels seus destins. Tard o d'hora, la seva fe renovada, li proporcionarà el goig de la llibertat.

Hi haurà Estatut. Un Estatut escarrancit i minimitzat. Tant se val. Així i tot, l'acceptarem i n'espriquem l'última eficàcia i la màxima possibilitat per tal de venjar-nos i ampliar els reduïts horitzons que sobre el paper ens atorgarà. Compatat i debatut, l'Estatut no és res més que un començament de jornada, una fita de projecció, un mitjà i no pas un fi. Pam endavant o pam endarrera, el camí de la llibertat catalana ha d'ésser guanyat per l'esforç i per la voluntat dels catalans. Conscients de la nostra responsabilitat i fidels a l'imperatiu de la nostra ànima, sabem perfectament que l'endemà de l'Estatut haurem de reprendre amb més tenacitat que mai la tasca de Catalunya endins, de terra endins i d'ànima endins fins a aconseguir la total catalanització dels catalans. Hem de fer un camí llarg i difícil. I per a avançar distància, o per a escursar llunyania, hem de mobilitzar totes les energies, i recollir totes les oportunitats de profit, i canalitzar totes les col·laboracions efectives i neutralitzar les traves que ens impedeixin la navegació d'altura i a plena mar. Cal evitar els estralls de l'individualisme i donar a la nostra acció un sentit de totalitat. Feina silenciosa i poc vistenta, és la de fer ressorgir les virtuts morals del nostre poble i esmenar-ne els defectes nacionals. I aleshores la projecció devés el futur posseeix un ritme, una orientació i una

continuitat. La visió de conjunt que ofereix la nació apar el moviment regular de les aigües dels rius. Que fet i fet, elles són el més bell símbol dels moviments tàctics i fructífers. Els rius, a més d'ésser camins, són camins que caminen. I l'Estatut és això: l'origen d'un camí que camina, d'un camí que no es pot distreure ni aturar i amb un concepte ben clar de la seva missió històrica: com a catalans ho tindrem tot, si nosaltres ens ho sabem guanyar tot.

En el silenci de la germinació femenda haurem de desterrar de la nostra vida pública tots els oripells superflus del patriotisme; el sentimentalisme morbós, el cofoisme ingenu i el verbalisme espectacular. I només haurem de cultivar les manifestacions estrictes i pures que constitueixen la matèria sana del patriotisme. El ver patriotisme no vol dir estridència, vol dir severitat. Factor imprescindible que ha de regir la nostra vida pública al moment d'anar a la implantació de l'Estatut. Si bé en una esfera irrisòria, l'Estatut representa el primer assaig d'aplicació de les nostres facultats de govern. És a través d'aquesta alta interpretació que nosaltres donem a l'Estatut llur valor exacta i llur transcendència innegable. Considerant-lo com instrument de treball, com un òrgan constructiu i com una eina suscitadora.

ERNEST ALBERT I GALTER

El plet dels rabassaires A Vi'afra s'ha declarat la vaga general de parciers i rabassaires

Barcelona, 29. — El governador ha dit als periodistes que a Vilafranca s'havia declarat la vaga general de parciers i rabassaires. Com a resultes de diversos incidents la guàrdia civil ha practicat 12 detencions.

També digué que al Pla del Penedès s'havien cremat algunes garberes i que amb aquest motiu i per prevenir altres incidents havia ordenat el trasllat a aquella comarca de 60 guàrdies civils més, com també unes camionetes amb 80 guàrdies d'assalt comanats per un capità.

Impressions parlamentàries

S'està discutint la part d'ensenyament. Evidentment és la més compromesa. Sense ensenyament no hi ha autonomia. Sotmetre a una política coactiva no seria digne dels diputats que s'han posat davant les aspiracions catalanes per donar-hi solució. En aquesta qüestió, els diputats catalans, seguint la tàctica Lluhí-Xirau, a la Comissió, mantenen íntegrament, com quan es debatia la Constitució, les raons catalanes. No és fatxenderia, ni "chuleria". Es senzillament energia.

L'Estatut que surt de la Cambra és encara l'Estatut de Catalunya. No ho seria si s'acceptessin certes fórmules que amb l'excusa de la mal entesa concòrdia s'ofereixen als catalans. Cal serenitat i energia. Heus ací les dues virtuts de la minoria catalana. Tant a les reunions de la Comissió com en les converses tècniques, els diputats han mostrat gran decisió.

Les Universitats de tot el país tenen les mateixes condicions per a estendre títols. És evident, doncs, que les Universitats de la República han d'ésser iguals, i com que la catalana és Universitat de la República, no falla que ha de tenir idèntics drets i deures. El que cal no és que la part financiera sigui proporcionada a la que Catalunya necessita per a la seva obra cultural. Després de dir que "la Generalitat podrà organitzar l'ensenyament en tots els graus", no donar-li els mitjans necessaris per a realitzar aquesta obra fóra un escarni. És per això que no s'accepta l'esmena Barnés-Esplà, convertida en dictamen, quan se'n treu la part d'hisenda. Aquesta esmena és un tot del qual no es pot pas treure precisament la part transcendental que garanteix la realització de l'obra conferida. La tasca dels nostres diputats ha d'ésser diplomàtica. Cas que la minoria prengui decisions verticals, cal pensar en els actes que haurien de prosseguir, perquè de fer-se una retirada espectacular no tindria calor política. Cal pensar en el que es farà després d'aquell acte.

Sembla que els directores polítics estan decidits a realitzar una veritable obra d'energia, mantenint tot hora una actitud terminant. Llan-

çar-se a actituds cridaneres, quan al Parlament es realitza una important obra per al seu conjunt i volum, seria no col·laborar patriòticament. Tant Companys com Gassol, Lluhí com Aiguader, Xirau com Puig i Ferrater, saben que quan ocuparen els càrrecs no fou pas per anar a una festa major, sinó per a complir una tasca compromesa. L'actitud dels diputats de l'Esquerra, com dels altres catalans, excepció feta del pintoresc senyor Dolcet—que ja és important i rep felicitacions com Algora—, és d'una decisió política i d'una precisió diplomàtica respectable. Aquests homes ara duen a terme una tasca que necessita de la cooperació integral de tothom.

Així com Primo de Rivera fou un gran propagandista del catalanisme—com afirma Pujols en el seu llibre sobre l'hegemonia catalana en la política espanyola—, Royo Villanova està fent el favor de continuar l'obra del dictador. L'ambient hostil es marca avui en les ressenyes dels diaris, que consideren l'acte de la plaça de braus com un gran acte patriòtic. Però davant les impertinències dels oradors contra els diputats madrilenys, que voten l'Estatut, aquests han tingut una entrevista seriosa amb Besteiro per a redactar un manifest. A la reunió hi han assistit, entre altres, els senyors Lerroux, Ossorio i Gallardo, Bello i Tàpia.

De totes maneres, amb tot i la nota important, el més interessant del dia és que les esquerres sembla que organitzen per a dijous un míting a la nova plaça de braus, de capacitat doble a la que es celebrà el míting anti-català. De fer-se l'acte, la U. G. T. faria vaga aquell dia, i hi prendrien part els senyors Lluís de Tàpia—independent—; Ruiz Funes—d'Acció Republicana—; Jiménez de Asúa—socialista—; Ferran Valera—radical-socialista—, i Ossorio i Gallardo. La resposta del poble republicà i esquerrista de Madrid serà d'una força tal, que podrà confiar-se encara en els homes liberals i responsables que, en efecte, volen fer una veritable revolució política i jurídica amb la República instaurada el 14 d'abril.

FRANCESC MADRID